

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTSTVÉREKET, ÉS MINDENKIT, AKI
A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Ha nem tudjuk a házban lakó családok többségét rávenni, hogy támogassák a ház felújítását, akkor a ház tönkremegy, a mi lakásunk értéke is csökken, mondta a férj feleségének a számára kudarcot jelentő lakógyűlés után. Szomszédjaik között voltak olyanok, akik semmivel nem törődtek, zajosak voltak, nem takarítottak, udvariatlanok, sőt gorombák voltak a többiekkel. A házban ellenséges hangulat uralkodott. Azt látom már – folytatta a férj –, hogy ezeket meggyőzni nem lehet, hát akkor le kell győznünk őket. Zaklatni és fenyegetni fogom őket, beperlem őket disznóságaikért, rongálásaikért, pazarlásaikért. Rá fognak kényszerülni az együttműködésre!

Társadalmunkban sok szép és jó mellett gyakori a békétlenség, az egymás mellett élők közötti küzdelem. Ahol emberek akarva-akaratlanul meg kell, hogy osszák egymással életterületet, óhatatlanul adódnak vitás kérdések. Ha ezek rendezése nem kölcsönös jóakarattal, hanem erőszakkal történik, ha a vita azzal ér véget, hogy az erősebb legyőzi a gyengébbet, nem lesz béke és nyugalom, és senki nem lesz elégedett. Még sokan emlékszünk az „osztályharcra”: erőszakkal akarták az egyik társadalmi osztályt a másik fölé emelni, az eredmény pedig a társadalmi békétlenség fokozódása volt. Hányszor fogott az igazság nevében az egyik ország fegyvert a másik ellen, tömérdek szenvedést, pusztulást, igazságtalanságot és halált okozva! Sokszor támadnak egymásra a magukat kereszténynek valló családok és emberek is. „Mennyi háború zajlik Isten népe körében és a különböző közösségekben! Hány háború dúl irigységből és féltékenységből a lakóhelyen, a munkahelyen – még a keresztények között is! A világiás lelkület néhány keresztényt arra indít, hogy háborúzzon más keresztényekkel, akik útjában állnak a hatalom, tekintély, élvezet vagy a gazdasági biztonság utáni vágyuknak.” (EG 98)

Idézzétek fel olyan családi, lakóhelyi, vagy munkahelyi „harcokat”, amelyekben erőszakkal, a másik felet meg nem értve próbálták egymást „jobb belátásra” bírni!

A család életét döntően befolyásolja, hogy milyen a kapcsolat a családtagok között. A társadalom élete pedig olyan lesz, amilyen a társadalmat alkotó családok élete. Korunkban eddig soha nem látott kommunikációs lehetőségek jelentek meg, bárhol vagyunk, másodpercek alatt kapcsolatba tudunk lépni egymással, tájékozódhatunk és tájékoztatathatunk. De vajon elég bensőséges kapcsolatban van-e gyermekével az édesanya, amikor munkahelyéről gyors szavakkal telefonon igyekszik őt iskolai problémáiban eligazítani? Kialakulhat-e őszinte, mély barátság a fiatalok között, ha csak a képernyőn látják egymást? Az éltető kapcsolathoz találkozni kell, magunkból egyre többet adni, a másiktól egyre többet befogadni, hogy az ismeretség barátsággá, a barátság testvériséggé válhasson. „Jó, ha kilépünk önmagunkból azért, hogy másokkal egyesüljünk. Az önmagunkba zárkózás azt jelenti, hogy megízleljük az immanencia (az önmaga határára belül maradás) keserű mérget, s minden önző döntésünkkel az emberiség jár a legrosszabbul. ... Az Evangélium mindig arra hív, vállaljuk a másik arcával, minket megszólító fizikai jelenlétével, fájdalomával és kéréseivel, magával ragadó örömeivel való találkozás kockázatát, szüntelen testi közelségben. Az Isten testté lett Fiába vetett igazi hit elválaszthatatlan az önátadástól, a közösséghez tartozástól, a szolgálattól, a mások testével való kiengesztelődéstől. Isten Fia a maga megtestesülésében a gyöngédség forradalmára hívott meg minket.” (EG 87, 88) Az egymással őszinte, krisztusi kapcsolatban álló emberek és közösségek között is lehetnek viták, félreértések és nézeteltérések. Ezek megoldásának útja azonban nem lehet veszekedés, erőszak, harc, egymás legyőzésének szándéka.

Hogyan tudjátok gyerekeitek kapcsolatait jó irányba terelni? Hogyan lehet a barátokat, barátnőket úgy megválogatni, hogy a gyerek ne érezze szülői önkényeskedésnek vagy erőszaknak intézkedéseiteket?

A család csak akkor tudja Isten terve szerinti küldetését betölteni, ha a családban nyugalom és béke uralkodik, ha a családtagok harmonikusan együttműködnek. Ennek előfeltétele az egymással való őszinte, mély szeretetkapcsolat. A kapcsolat nem a véletlen műve, és ha nem ápolják gondosan, nem is lesz

tartós. A keresztény család tudatosan építi-ápolja kapcsolatait, konfliktusait nem söpri a „szőnyeg alá”. Kapcsolataik így válhatnak erőforrásokká. Mindnyájunkhoz szól Ferenc pápa buzdítása: „A világ minden keresztényét szeretném kérni, tegyen tanúságot vonzó és fénylő testvéri közösségéről, hogy mindenki megcsodálhassa, hogyan törődtek egymással, hogyan bátorítjátok és támogatjátok kölcsönösen egymást: »Arról ismeri meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymás iránt.« (Jn 13,35) Ez az, amit Jézus buzgó imádsággal kért az Atyától: »hogymindnyájan egyek legyenek ... mibennünk, és így elhiggye a világ, hogy te küldtél engem, és szeretted őket, mint ahogy engem szeretted.« (Jn 17,21)” (EG 99)

Korunk elvilágiasodott társadalmában eluralkodott az önzés és a materialista haszonelvűség. Ezekhez csatlakozik még az, hogy vannak, akik áligazságokat hirdetnek, és ezekre építve akarnak egy újfajta társadalmat kialakítani. A világban, a népek és nemzetek között, a kisebb és nagyobb közösségek között, sőt a családok között és nemritkán a családon belül is állandó a versengés a pénzért, a hatalomért és a jóléért. „A világot a háborúk és az erőszak szagatja szét, vagy a széles körben elterjedt individualizmus sebei gyötrik megosztva az embereket és szembeállítva őket egymással, hogy aztán a saját jólétüket keressék. ... Óvakodjunk az irigység kísértésétől! Egy hajóban evezünk és egyazon kikötő felé tartunk! Kérjük a kegyelmet, hogy tudjunk örülni mások gyümölcseinek, hiszen ezek mindnyájunké.” (EG 99)

Mi segít megerősíteni a családi összetartozást a bajok, nehézségek idején? Milyen eszközök állnak rendelkezésükre alattomos, látszólag jóakarató támadókkal, illetve a nyíltan fenyegető agresszív ellenféllel szemben?

A békét sem a családokban, sem a társadalomban nem lehet az ellenvélemények erőszakos elhallgattatásával elérni. Ha az erősebb és hatalmasabb a gyengébbre rákényszeríti akaratát, ha a gazdag csak akkor hajlandó biztosítani a szegény életfeltételeit, ha a szegény neki mindenben behódol, akkor a béke hamis lesz, az igazság szenved csorbát. Az önző, csak a maga javát kereső ember, a csak a saját családja érdekeit szem előtt tartó család feszültséget okoz szűkebb és tágabb környezetében, ez pedig békétlenséghez vezet. A keresztény ember a közjó érdekében tevékenykedik, mert így az egész közösség javát, tehát a saját javát is, és a társadalmi békét is szolgálja. Tiszteletben tartva az emberi méltóságot minden embertársában az Isten-képmást látja. Nem akarja senkire saját akaratát rákényszeríteni, mert tudja, hogy Isten minden embertestvérenek szabad akaratot adott, és mindenkitől azt várja, hogy szabadon döntsön az igazság mellett. Aki pedig bajba került, annak a keresztények önzetlenül segítenek, szolidárisak vele, de nem helyette cselekszenek, hanem vele együtt. A társadalmi szolidaritás és a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása a béke záloga.

Sokszor úgy látszik, hogy a rossz, az igazságtalan győzedelmeskedik, a jók erőfeszítései eredménytelenek. A mi emberi belátásunk véges, sok mindent nem értünk, nem látjuk a dolgok végkifejletét. Ilyenkor jusson eszünkbe Szent Ágoston mondása: Semmi nem győzhet, csak az igazság, semmi nem üdvözíthet, csak a szeretet. Minden gond, nehézség, nézeteltérés megoldásának kulcsa Jézus szava: „Az az én parancsom, hogy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket.” (Jn 15,12) Ezt a parancsot értelmezi Szt. Pál arra az esetre, ha valaki igazságtalanul ellenünk támad: „Ne hagyd, hogy a rossz legyőzzön téged, te győzd le a rosszat jóval!” (Róm 12,21)

Hogyan, milyen eszközökkel tudnánk hatékonyabban megjeleníteni társadalmunkban a házasság és család értékét?

A feleség hosszan hallgatott, hagyta, hogy a csöndben férje kissé megnyugodjon. Holnap ebédet főzök a szomszédéknak – szólalt meg –, tudod, hogy az asszony kórházba került, a férfi munkanélküli, a gyerekek meg éhesek. Segítenünk kell rajtuk, mert bajban vannak, kisebb gondjuk is nagyobb, mint a felújítás ügye. Hogyan várhatnánk, hogy megértsenek minket, ha mi sem akarjuk őket megérteni?

Bíró László
az MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegylet elnöke